

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2024/2025

Za kolegij

Medicinska etika

Studij:	Medicina (R) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini
Nositelj kolegija:	izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana
Godina studija:	2
ECTS:	2.00
Stimulativni ECTS:	0.00 (0.00%)
Strani jezik:	Ne

Podaci o kolegiju:

Kolegij Medicinska etika je obvezni kolegij na drugoj godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Medicina i sastoji se od 15 sati predavanja i 30 seminara, ukupno 45 sati nastave (2 ECTS-a). Nastava se odvija kroz jedan semestar -IV semestar.

Na seminarima su studenti podijeljeni u seminarske grupe (u pravilu VI grupa), koje prate grupe na drugim kolegijima u IV semestru.

Kolegij se izvodi na Katedri za društvene i humanističke znanosti u medicini, u prostorijama Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Braće Branchetta 20, Rijeka.

Popis obvezne ispitne literature:

Prezentacije s predavanja

Materijali za seminarske nastave

Kodeks medicinske etike i deontologije

Popis dopunske literature:

1. Ajduković, Marina (2012.), Vještine interpersonalne komunikacije (poglavlje udžbenika, str. 93-146) U: Žižak, A., Vizek Vidović, V., Ajduković, M. (ur), Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
2. Ciesielska, Maria; Gajewski, Piotr; Chelouche, Tessa (ur.) (2019.), Medical Review Auschwitz: Medicine Behind the Barbed Wire, Conference Proceedings 2018, Polish Institute for Evidenced Based Medicine, Medycyna Praktyczna, Krakow.
3. Čović, Ante (2004.), Etika i bioetika, Pergamena, Zagreb.
4. Eterović, Igor (2017.), Kant i bioetika, Pergamena, Zagreb (odabrana poglavlja).
5. Gosić, Nada (2005.), Bioetika in vivo, Pergamena, Zagreb.
6. Pelčić, Gordana (2006.), Donacija organa i vjernici: Klinička bioetika , Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci – Katedra za društvene znanosti, Rijeka.
7. Rinčić Lerga, Iva (2007.), Bioetika i odgovornost u genetici, Pergamena, Zagreb.
8. Rinčić, Iva; Muzur, Amir (2012.), Fritz Jahr i rađanje europske bioetike, Pergamena, Zagreb.
9. Šegota, Ivan i sur. (2001.), Bioetika i pitanje odbijanja transfuzije krvi, Medicinski fakultet Rijeka, Hrvatsko bioetičko društvo, Rijeka.
10. Bioethics encyclopedia. 4th edition. November 14, 2003. Stephen Garrard
11. Principles of Biomedical Ethics. Clinical Ethics, 8th Edition: A Practical Approach to Ethical Decisions in Clinical Medicine.
12. A Short History of Medical Ethics. Medical Ethics and Humanities.
<https://www.amazon.com/Medical-Ethics-Humanities-Frederick-Adolf/dp/07637606>
13. Medical Humanities: An Introduction.
14. <https://www.amazon.com/Medical-Humanities-Introduction-Thomas-Cole/dp/110761>
15. Medicine and Medical Ethics in Nazi Germany: Origins, Practices, Legacies
16. Case Studies in Biomedical Ethics: Decision-Making, Principles, and Cases
(<https://www.amazon.com/Case-Studies-Biomedical-Ethics-Decision-Making/>

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

P1 Uvodno predavanje; Medicinska etika, bioetika

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s razlikom između medicinske etike i bioetike.

Upoznati studente s Callahanovom podjelom bioetike.

Upoznati studente s važnosti kliničke bioetike.

Opisati različite modele edukacije i nivoe na kojima se uči klinička bioetika.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen :

Objasniti razliku između medicinske etike i kliničke etike

Navesti Podjelu bioetike prema Callahanu

Navesti značajke pojedine grane bioetike prema Callahanu

Navesti značajke kliničke bioetike

Navesti na kojim se razinama i objasniti zašto poučava klinička bioetika

P2 Nastanak i razvoj bioetike (nastanak i razvoj bioetike u 20. stoljeću, V. R. Potter, Fritz Jahr, bioetika vs. nova medicinska etika/biomedicinska etika); bioetika u Europi i Hrvatskoj (suvremeni bioetički trendovi, integrativna bioetika, europska bioetika)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Opisati nastanak i početni razvoj bioetike.

Upoznati studente s općim i medicinskim razlozima nastanka bioetike.

Upoznati studente s definicijama bioetike.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Opisati početke bioetičkih strujanja u Hrvatskoj.

Opisati razvoj bavljenja bioetikom u Hrvatskoj.

Navesti temeljne događaje koji su obilježili razvoj Bioetike u Hrvatskoj.

Usporediti različite faze i momente povijesnog razvoja bioetike u Hrvatskoj.

P3 Etičke teorije (etika - normativna, deskriptivna, primjenjena, metaetika; teorija distributivne pravednosti, deontologija, konsekvencionalizam, etika vrlina, etika skrbi, feministička etika, etika odgovornosti, klinička etika, etika u javnom zdravstvu) + bioetička načela (principalizam, dobročinstvo, neškodljivost, autonomija, pravednost)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s glavnim etičkim teorijama (etika vrlina, deontologija - Kantova etika dužnosti, utilitarizam, etika skrbi).

Opisati prednosti i nedostatke pojedine etičke teorije

Upoznati studente s relevantnosti teorija i načela za medicinsku (liječničku praksu)

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Razlikovati i uspoređivati glavne etičke teorije (etika vrline, deontologija – Kantova etika dužnosti, utilitarizam, etika skrbi).

Obrazložiti prednosti i nedostatke pojedine etičke teorije

Opisati osnovna načela biomedicinske etike (autonomija, dobročinstvo, neškodljivost i pravednost).

Prepoznati pojavne oblike unaprjeđivanja i poštovanja prava čovjeka, djeteta i bolesnika kroz prepoznavanje (ne)poštivanja temeljnih načela biomedicinske etike.

Objasniti relevantnost teorija i načela za medicinsku (liječničku) praksu.

L4 Privatnost i povjerenje u odnosu liječnik/ca-pacijent/ica (odnos liječnik - pacijent, vrste privatnosti)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati student s definicijom i oblicima privatnosti.

Upoznati studente s definicijom povjerljivosti.

Opisati važnost povjerljivosti u zdravstvenom sustavu.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Definirati privatnost.

Navesti i objasniti pojedinu formu privatnosti.

Definirati povjerljivost.

Objasniti važnost poštivanja povjerljivosti u zdravstvenom sustavu .

Navesti pravnu poštivanja privatnosti u zdravstvenom sustavu.

Nabrojiti bioetičke dokumente koji obrađuju pitanje privatnosti i povjerljivosti u zdravstvenom sustavu.

L5 Paternalizam (paternalizam - opravdani, neopravdani, razlozi paternalizma)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s definicijom paternalizma.

Objasniti studentima povijesni kontekst paternalizma u zdravstvenom sustavu.

Upoznati studente s vrstama paternalizma.

Objasniti studentima mogućnost opravdanja paternalizma..

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen:

Navesti definiciju i paternalizma

Nabrojiti i na primjerima objasniti različite vrste paternalizma

Objasniti povijesni kontekst paternalizma u zdravstvenom sustavu

Razložiti moguća opravdanja paternalizma

L6 Informirani pristanak (autonomija, informirani pristanak, prava pacijenata)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati student s poviješću informiranog pristanka.

Opisati osnovne značajke informiranog pristanka.

Upoznati student s razlikom informiranog pristanka u maloljetnih i punoljetnih pacijenata.

Upoznati studente s bioetičkim dokumentima koje obrađuju informirani pristanak.

Upoznati studente sa pravnom regulacijom informiranog pristanka u hrvatskoj.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Opisati značajke informiranog pristanka.

Navesti sličnosti i razlike u informiranom pristanku kod maloljetnih i punoljetnih pacijenata.

Nabrojiti bioetičke dokumente koji obrađuju informirani pristanak.

Nabrojiti zakone u RH koji obrađuju informirani pristanak.

Navesti nedostatke Zakona o zaštiti pacijenata vezano uz informirani pristanak maloljetnih pacijenata..

L7 Komunikacija u etički izazovnim situacijama (cijepljenje, teška bolest, priopćavanje činjenice da dijete možda ima razvojnu teškoću, komunikacija o potrebi dodatne socijalne podrške i sl.)

Cilj nastavne jedinice je:

Cilj predavanja : upoznati student s temeljnim načelima konstruktivne komunikacije u kontekstu profesionalnog podržavajućeg odnosa liječnika sa članovima tima i pacijentima.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Student će razlikovati efikasne od neefikasnih oblika slušanja, analizirati oblike neverbalne komunikacije, navesti komponente podržavajuće komunikacije prema Gorkonovom modelu..

L8 Transplantacija organa (moždana smrt, donor - živi, umrli; zakonska regulacija uzimanja i transplantacije organa u Republici Hrvatskoj, EUROTRANSPLANT, religije i transplantacija)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s medicinskim aspektima transplantacije organa .

Upoznati studente s pravnom regulacijom transplantacije organa u hrvatsko.

Opisati religijske stavove o transplantaciji organa.

Upoznati studente sa bioetičkim aspektima transplantacije s živog i umrlog donora.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Navesti pravne čimbenike u transplantaciji organa s živog darivatelja u RH.

Navesti pravne čimbenike u transplantaciji organa s umrlog darivatelja u RH.

Razlikovati religijske stavove o transplantaciji organa.

Objasniti važnost poznavanja religijskih stavova o transplantaciji organa.

Opisati suradnju s Eurotransplantom.

L9 Različitost u zdravstvenom sustavu (vulnerabilnost, tko je vulnerabilni pacijent?, kriteriji vulnerabilnosti, vulnerabilnost u zdravstvu)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s pojmom vulnerabilnosti.

Opisati elemente vulnerabilnosti.

Upoznati studente s različitim tipovima diskriminacije.

Upoznati studente s položajem određenih manjinskih skupina koje mogu biti ranjive u zdravstvu

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Objasniti pojam vulnerabilnosti.

Razlikovati elemente vulnerabilnosti.

Definirati i razlikovati različite tipove diskriminacije.

Obrazložiti položaj određenih manjinskih skupina koje mogu biti ranjive u zdravstvu.

L10 Reprodukcija (značenje i konotacije reprodukcije, populacijske politike, eugenika, tehnologizacija reprodukcije)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s prosudbom etičke dimenzije suvremene potpomognute reprodukcije.

Upoznati studente s različitim etičkim stajalištima u pogledu reprodukcije.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Prepoznati i kritički prosuditi etičke dimenzije suvremene potpomognute reprodukcije.

Argumentirati različita etička stajališta u pogledu reprodukcije.

L11 Pobačaj (kontracepcija, pobačaj - spontani, izazvani, povijesna i pravna uređenost pobačaja, suvremene kontraverze, pro life vs. pro choice)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati student s povijesnim pregledom etičke problematike humane reprodukcije.

Opisati temeljnu problematiku koja se tiče početka i induciranog prekida ljudskog života.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Usvojiti povijesni pregled etičke problematike humane reprodukcije.

Prepoznati temeljnu problematiku koja se tiče početka i induciranog prekida ljudskog života.

L12 Eutanazija i palijativna medicina (potpomognuto samoubojstvo, eutanazija - pasivna, aktivna, zakonska regulacija u različitim zemljama, eutanazija u republici Hrvatskoj)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Razumjeti složenost razmatranja eutanazije iz biomedicinskih i drugih perspektiva.

Shvatiti kompleksnost definiranja smrti.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Razumjeti složenost razmatranja pitanja eutanazije i sposobni su to učiniti iz različitih perspektiva.

P13 Nove tehnologije u zdravstvenom sustavu i znanosti

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati student s bioetičkim aspektima novih tehnologija u zdravstvenom sustavu.

Upoznati student s bioetičkim aspektima novih tehnologija u znanosti.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Navesti koji su bioetički problem novih tehnologija z zdravstvenom sustavu – tri primjera ponuditi rješenje sukladno bioetičkim dokumentima.

Navesti koji su bioetički problem novih tehnologija u znanosti – tri primjera I ponuditi rješenje sukladno bioetičkim dokumentima.

L14 Cijepljenje (pravne norme, autonomija, solidarnost)

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente o važnosti cijepljenja.

Upoznati studente s pravnom regulacijom cijeljenja u RH.

Upoznati studente s bioetičkim aspektima s kojima se pojedini sudionik procesa cijepljenja.

Upoznati student s bioetičkim dokumentima koji obrađuju cijepljenju.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Objasniti važnost cijepljenja s obzirom na pojedinca I društvo u cjelini.

Navesti pravnu regulaciju cijepljenja u RH, kao I zakonom dopušteno izuzeće od cijepljenja.

Objasniti koji su to bioetički aspekti pojedinih sudionika cijepljenja (djeca, roditelji, zdravstveni radnici, društvo).

Navesti bioetičke dokumente koji obrađuju cijepljenju.

P15 Priziv savjesti i sukob interesa

Ciljevi nastavne jedinice su:

Upoznati studente s povijesnim aspektom priziva savjesti.

Upoznati studente s pravnim aspektima priziva savjesti.

Upoznati studente sa primjerima potencijalnog sukoba interesa u zdravstvenom sustavu.

Upoznati studente s pojedinim bioetičkih dokumenta koji obrađuju priziv savjesti u zdravstvenom sustavu.

Upoznati studente s pojedinim bioetičkim dokumentima koji obrađuju sukob interesa u zdravstvenom sustavu.

Ishodi učenja:

Nakon nastavne jedinice, student će biti osposobljen

Objasniti povijesni kontekst priziva savjesti.

Navesti pravne dokumente koji obrađuju priziv savjesti u zdravstvenom sustavu.

Navesti pravne dokumente koji obrađuju sukob interesa u zdravstvenom sustavu.

Navesti bioetičke dokumente koji obrađuju priziv savjesti.

Navesti bioetičke dokumente koji obrađuju sukob interesa.

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S1 Prezentacija i odabir seminarskih tema, način izrade seminara, raspored izlaganja za treći trimestar

Prezentacija i odabir seminarskih tema, način izrade seminara, raspored izlaganja za treći trimestar (rad na tekstu,

diskusija)

S2 Medicinska etika, bioetika, klinička etika

A

S3 Analiza dokumenata

Analiza dokumenata (rad na tekstu, diskusija)

S4 Analiza dokumenata

Analiza dokumenata (rad na tekstu, diskusija)

S5 Nastanak bioetike

Nastanak bioetike: analiza ključnih događaja (rad na tekstu, diskusija)

S6 Prezentacije

Prezentacije

S7 Etičke teorije i bioetička načela

Etičke teorije i bioetička načela (rad na tekstu, diskusija)

S8 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S9 Privatnost i povjerenje

Privatnost i povjerenje (rad na tekstu, diskusija)

S10 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S11 Paternalizam

Paternalizam (rad na tekstu, diskusija)

S12 Ispunjavanje radnih listića/rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S13 Informirani pristanak

Informirani pristanak (rad na tekstu, diskusija)

S14 Ispunjavanje radnih listića/rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S15 Komunikacija u etički izazovnim situacijama

Komunikacija u etički izazovnim situacijama

S16 Kolokvij

Kolokvij

S17 Transplantacija

Transplantacija organa (rad na tekstu, diskusija)

S18 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S19 Reprodukcija

Reprodukcija (rad na tekstu, diskusija)

S20 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S21 Pobačaj

Pobačaj (rad na tekstu, diskusija)

S22 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S23 Vulnerabilne skupine

Vulnerabilne skupine (rad na tekstu, diskusija)

S24 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S25 Eutanazija i palijativna medicina

Eutanazija i palijativna medicina (rad na tekstu, diskusija)

S26 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S27 Cijepljenje

Cijepljenje

S28 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

S29 Priziv savjesti

Priziv savjesti

S30 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu

Obveze studenata:

Prisutnost na nastavi

Aktivnost na nastavi

Kolokvij

Izrada i izlaganje seminarske teme

Radni listići

Završni ispit

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci (usvojenom na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova, a na završnom ispitu 50 bodova.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlascima na međuispite na sljedeći način:

Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova) (vidjeti detaljnije u tablici T2):

Aktivnost na nastavi - max 10 % ocjenskih udjela

Radni listići - max 15 % ocjenskih udjela

Kolokvij - max 10 % ocjenskih udjela

Izrada i izlaganje seminarske teme i rasprava - max 15 % ocjenskih udjela (izlaganje 10 %, rasprava 5 %)

Završni ispit - max 50 % ocjenskih udjela

Završni test studentima nosi maksimalno 50 % ocjene, tj. bodova. Na testu nema negativnih bodova. Uvjet za prolazak je 51 % ispravno riješenog testa. Sva pitanja iz testa bit će iz održane nastave i dostupnih materijala.

Uvjeti za pristup završnom testu su: prisustvovanje na nastavi s maksimalno 15 sati izostanka, položen kolokvij, odrađeno usmeno izlaganje seminarskog rada (min 10 % bodova).

Pozitivnu ocjenu ostvarenu kao zbroj bodova iz kolegija *Medicinska etika* nije moguće „odbiti“, već se postupiti u skladu s člankom 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci (student nezadovoljan ocjenjivanjem podnosi u roku od 24 sata pismenu žalbu dekanu).

TABLICA 2

Aktivnost	Pojašnjenje	Broj bodova
Prisustvo na nastavi	*Od ukupno 45 sati nastave (15 P + 30 S), tolerira se 15 sati izostanka.	-
Kolokvij	Pismeni kolokvij studenti/ce pišu u tjednu 16 S. Prolaznost kolokvija je minimalno 51 % od ukupnih bodova što je uvjet za polaganje završnog ispita. Studenti koji ne zadovolje na prvom roku imat će naknadno mogućnost pisanja kolokvija.	10 %

Seminarska radionica	Usmeno izlaganje	<p>1. pridržavanje vremena (max 2 boda)</p> <p>2. sadržaj, struktura, bioetički elementi (max 5 bodova)</p> <p>3. pripremljenost izlaganja (max 2 boda)</p> <p>4. Literatura (max 1 bod - znanstveni/stručni članci ili knjige, drugi izvori; način navođenja literature.</p> <p>Na dan izlaganja obavezno je dostaviti <i>handout</i> (uručak) voditelju seminara.</p> <p>Ukoliko student ne izlaže na ranije dogovoreni termin, gubi bodove predviđene za usmeno izlaganje rada.</p>	10 %
	Rasprava	<p>1. U ovom se dijelu boduje i aktivnost drugih kolega/ica</p> <p>2. Na dan izlaganja obavezno je dostaviti koncept planirane rasprave (max 1 bod)</p> <p>3. Interakcija (max 1 bod)</p> <p>4. Zaključak rasprave/osvrt na temu (max 3 boda)</p>	5 %
	Radni listići	<p>Studenti/ce predaju ispunjene individualne radne listiće sa zadacima iz područja seminarske teme. Radni listići predaju se na dan održavanja seminara.</p> <p>U slučaju da se prilikom ocjenjivanja radnih listića uoče plagijati, kod svih osoba uključenih u plagiranje broj bodova će svih radnih listića će iznositi 0.</p>	15 %
Aktivnost	<p>Bodovi iz aktivnosti mogu se prikupiti u radu u seminarskim radionicama, aktivnom sudjelovanju u raspravi nakon izlaganja studentskih seminarskih tema - svaki student sudjeluje u aktivnoj raspravi nakon izlaganja kolega. Bodovi će se određivati prema studentu/ici koji imaju maksimalan broj bodova vezanih uz aktivnost. U slučaju da student/ica smatra da nije prikupio/la dostatan broj bodova iz aktivnosti prije pristupa završnom ispitu može ostvariti dodatne bodove u visini od maksimalno 3 boda pripremom pisanog seminarskog rada na temu u dogovoru s voditeljicom kolegija i izvođačima nastave. Uputa za pisanje seminarskog rada je dostupna na Merlinu.</p>	10 %	
Završni ispit	<p>Završni je ispit koncipiran na zaokruživanje i analizu slučaja. Minimalno 51 % ostvarenih bodova na završnom ispitu je uvjet za prolaznost.</p>	50 %	

<p style="text-align: center;">UKUPNO</p>	<p>Završna ocjena se sastoji od broja bodova ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu.</p> <p>A - 90 - 100 % izvrstan (5)</p> <p>B - 75 - 89,9 % vrlo dobar (4)</p> <p>C - 60 - 74,9 % dobar (3)</p> <p>D - 50 - 59,9 % dovoljan (2)</p> <p>F - 0 - 49,9 % nedovoljan (1)</p> <p>A = odličan (5)</p> <p>B = vrlo dobar (4)</p> <p>C = dobar (3)</p> <p>D = dovoljan(2)</p> <p>F = nedovoljan (1)</p>	<p style="text-align: center;">100 %</p>
---	--	--

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Pohađanje nastave

Prisutnost na nastavi utvrđuje se prozivkom na početku sata. Nakon prozivke, moguće je ući na sat, ali se prisutnost neće bodovati. Mobitele i druge slične uređaje **nije dozvoljeno koristiti** tijekom nastave, a posebno tijekom polaganja ispita. Eventualna utvrđenost prikrivanja nečijeg izostanka ili pogrešno predstavljanje i druga slična kršenja uobičajenih normi ponašanja, bit će sankcionirana.

U pravilu, odabir seminarske grupe obavlja se na samom početku trimestra, na listi dostupnoj pri Katedri za društvene i humanističke znanosti u medicini.

Seminarska grupa može imati maksimalno 30 studenata/ica (+ 20 %).

Pohađanje nastave po pojedinim trimestrima odvija se u grupama koje je student/ica odabrao na početku. - Nadoknade u drugim grupama moguće su uz prethodnu dozvolu voditeljice kolegija. Svaki drugačiji oblik pravdanja izostanaka nužno je pismeno potkrijepiti od strane nadležnih fakultetskih razina.

Kašnjenje i/ili neizvršavanje zadataka

Sve eventualne sankcije u smislu kašnjenja, neispunjavanja obaveza i sličnog, detaljnija su pojašnjena u opisu konkretnih aktivnosti.

Akademski čestitost

Od studenata, ali i nastavnika se očekuje međusobno poštivanje, pristojnost, izvršavanje dužnosti i odgovorno međusobno ponašanje, ali i jednako ponašanje prema obavezama. I nastavnici i studenti svojim ponašanjem trebaju služiti kao primjer. U radu je dakako moguće učiniti propuste, no važno je znati da je riječ o propustu (a ne pogrešnoj namjeri!) na koju je potrebno ukazati. Svaki oblik prisile ili diskriminacije smatra se težim kršenjem normi. Dokumenti koji studentima i nastavnicima stoje na raspolaganju: [Etički kodeks studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci](#), [Poslovnik Etičkog povjerenstva za zaštitu akademske čestitosti](#), [čuvanje dostojanstva i promicanje ugleda Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci](#).

Kontaktiranje s nastavnicima

Vjerojatno najsigurniji oblik komunikacije je putem elektronske pošte. Za opće upite u vezi kolegija odgovorna je voditeljica kolegija. Ukoliko je riječ o konkretnim upitima oko pojedinih seminarskih zadataka, studenti mogu direktno kontaktirati i druge nastavnike, ovisno o rasporedu. Ukoliko student/ica ne dobije odgovor, molimo da se ne ustručavate i da ponovno kontaktirate (za slučaj neuspjelog slanja pošte). Svaka komunikacija putem maila nužno mora biti potpisana, na nepotpisanu poštu nismo dužni odgovarati. Za komunikaciju je moguća i platforma *Merlin*.

Informiranje o predmetu

Sve informacije u vezi kolegija studentima/cama će bit dostupne tijekom/do kraja nastave, te objavljene na webu Katedre. Eventualno nepoznavanje obaveza isključiva je odgovornost studenta/ice. Kašnjenja u smislu ispunjavanja obaveza su prihvatljiva, no u pravilu nose gubitak određenih bodova (ukoliko nije drugačije regulirano).

Informiranje o predmetu i izvršavanje studentskih obaveza izvodi se i preko platforme *Merlin*.

Očekivane opće kompetencije studenata/ica pri upisu predmeta

Za upis kolegija nisu potrebne specifične kompetencije, premda se očekuje da studenti/ce imaju temeljno predznanje i vještine pretraživanja interneta i korištenja računala, te da se služe engleskim jezikom (temeljno razumijevanje).

OBRAZLOŽENJE

(u dogovoru s voditeljicom kolegija, student/ica može predložiti i pripremiti neku drugu temu):

1. Medicinska etika, bioetika, klinička etika

Definiranje etike, medicinske etike, bioetike,...

Medicinska etika: od profesionalne do poslovne etike

Liječnik - znanstvenik: etičke sličnosti i razlike

Etika odgovornosti Hansa Jonasa

2. Analiza dokumenata

Hipokratova zakletva

Sadržaj i značenje Nirnberškog kodeksa

Deklaracija iz Helsinkija

Riječka deklaracija o budućnosti bioetike

Uloga Vijeća Europe u bioetici - Konvencija o ljudskim pravima i biomedicini (Oviedo, 1997.)

3. Nastanak bioetike: povijest medicinske etike i bioetike

Nacistička medicina i suđenje u Nürnbergu

Od Hipokratove zakletve do bioetičkog imperativa

Integrativna bioetika

Etička povjerenstva

Znanstveni i tehnološki napredak i društvena klima

4. Etičke teorije

Deontologija

Teorija vrlina

Utilitarizam

Trijaža u medicini - postoje li etička pitanja?

Alternativna medicina u suvremenoj društvu

Islam kao uporište deontološkog etičkog djelovanja u bioetici

5. (Bio)etička načela

Principalizam

Europska načela u bioetici

Medicinsko-etičke perspektive štrajka glađu

6. Privatnost i povjerenje

Liječenje ovisnika i odgovornost društva

Big data

Mediji i prenošenje etičkih osjetljivih tema medicinske etike

Uloga medija u izvještavanju o medicinsko - etičkim slučajevima

Kodeks medicinske etike i deontologije

7. Paternalizam

Vrste

Paternalizam u medicini

Javnozdravstveni paternalizam

Pandemije i paternalizam

Istraživanja u zemljama "Trećeg svijeta"

8. Informirani pristanak

Etička pitanja u liječenju pacijenata s duševnim bolestima

Istraživanja s djecom

Istraživanja s nekompetentnim sudionicima

Jehovini svjedoci i pitanje odbijanja transfuzije krvi kod dječ

9. Komunikacija u etički izazovnim situacijama

Komunikacija s gluhim pacijentima

Kultura i bol

Suicid – od pojedinačnog slučaja do društvenog problema

Utjecaj internet ovisnosti i društvenih mreža na zdravlje

Uloga medija u zdravstvenom prosvjećivanju

10. Transplantacija organa

Transplantacija organa u RH

Transplantacija organa i pravna perspektiva

Etičke dileme ksenotransplantacije

Transplantacija kod djece

11. Vulnerabilne skupine

Djeca

Migranti

Psihijatrijski pacijenti

12. Reprodukcija

Surogat majčinstvo

Etička pitanja u postupcima i posljedicama odabira spola djeteta

Feministička (bio)etika i početak života

Terapeutsko kloniranje kao etičko pitanje

Reproduktivno kloniranje kao etičko pitanje

13. Pobačaj

Početak života – pravna, medicinska i teološka perspektiva

Može li imanje djece biti nemoralno?

Genetičko savjetovanje i pravo na ne-znanje

Kršćanska etika i svetost života u suvremenim bioetičkim raspravama

14. Eutanazija i palijativna medicina

Povijesno poimanje smrti u različitim kulturama

Bol kao etičko pitanje

Smrt: od definicije do smisla

Palijativna medicina terminalno oboljelih pacijenata i etička uloga liječnika

Distanzija

15. Cijepljenje

Bioetički aspekti odbijanja cijepljenja

Uporaba novih cjepiva

Djelovanje hrvatskog Nacionalnog povjerenstva za lijekove (zakonska uporišta, etički protokoli, sastav tijela...)

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2024/2025

Medicinska etika

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)
03.03.2025	
izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
05.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
06.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
12.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
13.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
18.03.2025	
izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275]	
19.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
20.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
25.03.2025	
izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
26.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
27.03.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	
02.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. ^[273] · doc. dr. sc. Doričić Robert ^[274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor ^[275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana ^[272]	

03.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
08.04.2025	
izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
09.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
10.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
14.04.2025	
izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
16.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
17.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
23.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
24.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
29.04.2025	
doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
30.04.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
02.05.2025	
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]	
05.05.2025	
prof. dr. sc. Rinčić Iva [1375]	
07.05.2025	

dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
08.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
14.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
15.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
19.05.2025
prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142]
21.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
22.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
27.05.2025
izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
28.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
29.05.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
04.06.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
05.06.2025
dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
10.06.2025
izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]
11.06.2025

dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]

12.06.2025

dr.sc Buterin Toni, mag. sanit. ing. [273] · doc. dr. sc. Doričić Robert [274] · izv.prof. dr. sc. Eterović Igor [275] · prof. dr. sc. Muzur Amir, dr. med. [142] · izv. prof. dr. sc. Pelčić Gordana [272]

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
P1 Uvodno predavanje; Medicinska etika, bioetika	1	
P2 Nastanak i razvoj bioetike (nastanak i razvoj bioetike u 20. stoljeću, V. R. Potter, Fritz Jahr, bioetika vs. nova medicinska etika/biomedicinska etika); bioetika u Europi i Hrvatskoj (suvremeni bioetički trendovi, integrativna bioetika, europska bioetika)	1	
P3 Etičke teorije (etika - normativna, deskriptivna, primjenjena, metaetika; teorija distributivne pravednosti, deontologija, konsekvencionalizam, etika vrlina, etika skrbi, feministička etika, etika odgovornosti, klinička etika, etika u javnom zdravstvu) + bioetička načela (principalizam, dobročinstvo, neškodljivost, autonomija, pravednost)	1	
L4 Privatnost i povjerenje u odnosu liječnik/ca-pacijent/ica (odnos liječnik - pacijent, vrste privatnosti)	1	
L5 Paternalizam (paternalizam - opravdani, neopravdani, razlozi paternalizma)	1	
L6 Informirani pristanak (autonomija, informirani pristanak, prava pacijenata)	1	
L7 Komunikacija u etički izazovnim situacijama (cijepljenje, teška bolest, priopćavanje činjenice da dijete možda ima razvojnu teškoću, komunikacija o potrebi dodatne socijalne podrške i sl.)	1	
L8 Transplantacija organa (moždana smrt, donor - živi, umrli; zakonska regulacija uzimanja i transplantacije organa u Republici Hrvatskoj, EUROTRANSPLANT, religije i transplanatacija)	1	
L9 Različitost u zdravstvenom sustavu (vulnerabilnost, tko je vulnerabilni pacijent?, kriteriji vulnerabilnosti, vulnerabilnost u zdravstvu)	1	
L10 Reprodukcijska (značenje i konotacije reprodukcije, populacijske politike, eugenika, tehnologizacija reprodukcije)	1	
L11 Pobačaj (kontracepcija, pobačaj - spontani, izazvani, povijesna i pravna uređenost pobačaja, suvremene kontraverze, pro life vs. pro choice)	1	
L12 Eutanazija i palijativna medicina (potpomognuto samoubojstvo, eutanazija - pasivna, aktivna, zakonska regulacija u različitim zemljama, eutanazija u republici Hrvatskoj)	1	
P13 Nove tehnologije u zdravstvenom sustavu i znanosti	1	
L14 Cijepljenje (pravne norme, autonomija, solidarnost)	1	
P15 Priziv savjesti i sukob interesa	1	

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
S1 Presentacija i odabir seminarskih tema, način izrade seminara, raspored izlaganja za treći trimestar	1	
S2 Medicinska etika, bioetika, klinička etika	1	
S3 Analiza dokumenata	1	

S4 Analiza dokumenata	1	
S5 Nastanak bioetike	1	
S6 Prezentacije	1	
S7 Etičke teorije i bioetička načela	1	
S8 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S9 Privatnost i povjerenje	1	
S10 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S11 Paternalizam	1	
S12 Ispunjavanje radnih listića/rad na tekstu	1	
S13 Informirani pristanak	1	
S14 Ispunjavanje radnih listića/rad na tekstu	1	
S15 Komunikacija u etički izazovnim situacijama	1	
S16 Kolokvij	1	
S17 Transplantacija	1	
S18 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S19 Reprodukcija	1	
S20 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S21 Pobačaj	1	
S22 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S23 Vulnerabilne skupine	1	
S24 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S25 Eutanazija i palijativna medicina	1	
S26 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S27 Cijepljenje	1	
S28 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	
S29 Priziv savjesti	1	
S30 Ispunjavanje radnih listića/ rad na tekstu	1	

ISPITNI TERMINI (završni ispit):
